

Zbigniew Franczukowski

**ponad
344**

ATRAKTCJE

**Ziemi Kłodzkiej
i czeskiego pogranicza**

Fotografie w tym rozdziale:
 archiwum Destinační společnost Orlické hory a Podorlicko oraz Lubomír Imlauf

REGION TURYSTYCZNY GÓRY I POGÓRZE ORLICKIE TURISTICKÁ OBLAST ORLICKÉ HORY A PODORLICKO

Grzbiet Gór Orlickich z Deštným
 fot. Lubomír Imlauf

Odkryj Góry i Pogórze Orlickie

Doskonałe i wyjątkowe europejskie miejsce roku 2017

Bajkowe i wspaniałe
ferie zimowe

Wędrówki po twierdzach
przygranicznych

Turystyka wodna
na Orlicy

Bajkowe królestwo Kaczenki,
patronki Gór Orlickich

Żywe tradycje
i rzemiosła

Orlica oraz królestwo
rowerów i rolek

ZAMKI NA ORLICY

FRANCUSKI FENOMEN NA CZESKIEJ RZECE

Inspiracje i inne wskazówki dotyczące podróży, weekendu lub wakacji w tym malowniczym zakątku Republiki Czeskiej można znaleźć pod adresem Odkryj Góry Orlickie i Podorlicko - doskonała europejska destynacja 2017 roku!

250. Velká Deštná

Najwyższy szczyt Gór Orlickich w przeszłości nazywany był Siedmiogrodzką Górą (Sedmihradská hora). Wznosi się około 3,6 km na południe od polskiej miejscowości Zieleniec, stanowiącej formalnie część Dusznik-Zdroju, na zachód od doliny Dzikiej Orlicy. Jego obszerny, kopulasty wierzchołek stanowi dobry punkt widokowy, z którego rozciąga się malownicza panorama okolicznych szczytów oraz dolin gór Orlickich i Bystrzyckich. Na Velką Deštną prowadzą czerwone znaki turystycznej Jiráskovej cesty. U podnóża szczytu w kierunku północnym, w łuku pomiędzy Velką a Małą Deštną znajduje się rezerwat przyrody Jelení lázeň, małe wierzchowinowe torfowisko.

251. Schronisko Masarykova chata

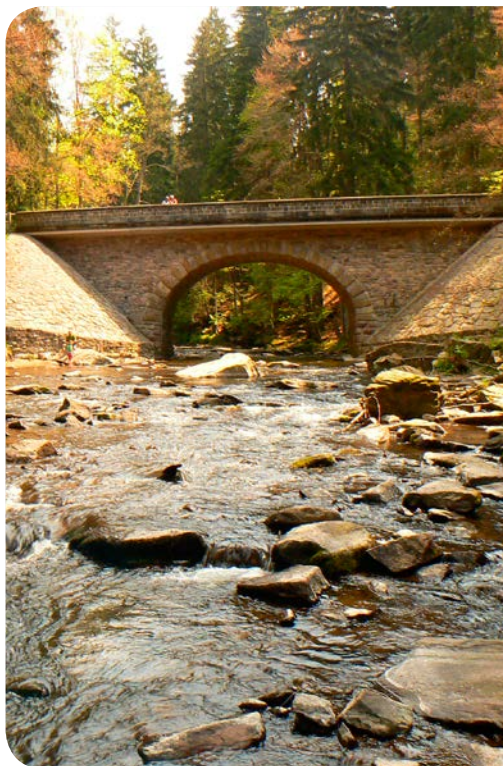

Schronisko pod wierzchołkiem Šerlichu zbudowane zostało przez Klub Czechskich Turystów z Hradca Králové. Uroczyste otwarcie obiektu i nadanie mu nazwy nastąpiło 27 września 1925 r., w dniu 75. urodzin pierwszego prezydenta Czechosłowacji T.G. Masaryka. Dominantę dużej jadalni stanowi drewniany słup nośny ozdobiony rzeźbami Leoša Kubíčka, a pod stropem znajduje się relief wąsatego górala, być może Rampuśka – ducha Gór Orlickich. Rzeźbę wykonał w 1941 r. Ludvík Gozebel. Schronisko leży przy niebieskim szlaku turystycznym z Olešnicy v Orlických horách do Zielesna oraz przy szlaku czerwonym prowadzącym na Velką i Małą Deštną.

Masarykova chata
517 91 Deštné v Orlických horách 322
tel. +420 737 078 555,
masarykovachata@email.cz
www.ubytovani-serlich.cz

252. Ziemská Brama (Zemská brána)

Miejsce, gdzie Dzika Orlica przekracza granicę Polski i kieruje się w głąb Czech zwane jest także Bramą Kraju. Wąskie koryto wypełniają duże głazy, a dodatkowo na odcinku kilkuset otaczają je potężne gnejsowe skały. Kamienny most nad rzeką, wzniesiony przez włoskich budowniczych w latach 1900-1903, zrekonstruowano po powodzi w 2004 r. Za nim rozpoczyna się niezwykle malowniczy przełom Dzikiej Orlicy, którym niegdyś wiodł szlak przemysłowy, o czym mówi jeszcze nazwa Pašerácká lávka (przemysłowa kładka) znajdująca się w dole biegu rzeki. Prowadzi tędy znakowana na niebiesko ścieżka dydaktyczna „Zemská brána” o długości 3 km.

Poutní místo Rokle
Rokle 70, 518 01 Bohdašín
tel. +420 494 665 094,
sch.sestry.mariiny@quick.cz

254. Sanktuarium szensztackie Betlejem w Rokoli

Podobno niegdyś w okolicznym głębokim lesie zabłądziła mała dziewczynka, wybawiona z opresji przez Matkę Bożą. W miejscu objawienia wytrysnęło źródło, postawiono przy nim drewnianą kapliczkę, zastąpioną w 1859 r. murowaną, a po 15 latach powstały stacje małżeńskiej drogi krzyżowej. Obok kościoła zbudowanego w 1930 r. przez fabrykanta Příbyla znajduje się drewniana Loreta, gdzie można obejrzeć ludowy obraz siedmiu boleści Matki Bożej. Po upadku rządów totalitarnych w 1997 r. wzniesiono tutaj pierwszą nową świątynię w Czechach – kopię dawnej kaplicy w Schönstacie (143. na świecie) oraz dom zakonny Szensztackiego Instytutu Sióstr Maryi.

253. Zapora i jezioro w Pastvinach (Pastvinská přehrada)

Jezioro zaporowe położone na wschód od Žamberka powstało w wyniku spiętrzenia wód Dzikiej Orlicy przez zbudowaną w latach 1932-1938 tamę wysoką na 43 m i na 192,7 m długą. Wraz z nią powstała elektrownia pompowo-szczytowa, wykorzystywana od 1966 r. tylko w szczycie odbioru energii elektrycznej. Dawny most żelazny zastąpiony został przez dwuprzęsłowy, betonowy, wykonany według projektu znanego praskiego architekta Kamila Roškota. Jezioro o długości ok. 7 km i powierzchni sięgającej 110 ha jest bardzo popularnym ośrodkiem rekreacyjno-wypoczynkowym z licznymi kąpieliskami i wypożyczalnią sprzętu wodnego.

Turistické informační centrum
Pastviny 32, 564 01 Žamberk
tel. +420 465 637 496,
info@prehrada-pastviny.cz
www.prehrada-pastviny.cz

Sdružení Neratov
517 61 Bartošovice v Orlických horách 84
tel. +420 494 530 059, farnost@neratov.cz
www.neratov.cz

255. Kościół Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Neratovie

Już od 2. połowy XVII w. na pielgrzymki do tutejszej figurki Marii Panny Marii i cudownego źródła przybywały tysiące osób. To właśnie w związku z rosnącą popularnością Neratova w latach 1723-1733 wybudowany został barokowy kościół. Świątynia w 1945 r. częściowo spłonęła, ale do jej zburzenia szczęśliwie nie doszło. Od 1992 r. jest to zabytek kultury i trwają intensywne prace nad jego renowacją. W niezwykłym kościele ze szklanym dachem odbywają się msze święte, organizowane są wydarzenia kulturalne. Odnowione zostały przerwane komunizmem tradycje sierpniowych pielgrzymek z bogatym duchowym, muzycznym i teatralnym programem.

256. Grupa Warowna Hanička

Twierdza należy do systemu fortyfikacji budowanego w latach 30. XX w. z myślą o obronie przeciwko Niemcom, a swoją nazwę zawdzięcza pobliskiej osadzie. Warownia składa się z sześciu obiektów bojowych połączonych setkami metrów korytarzy i hal podziemnych. Prace budowlane ukończono w 1938 r., ale do pełnej gotowości było daleko. Podczas okupacji na twierdzy ćwiczyli niemieccy artylerzyści, zaś w latach 1981-1994 próbowano utworzyć tutaj tajne stanowisko dowodzenia. Od 1993 r. Hanička ma status muzeum, dostępne do zwiedzania z przewodnikiem są m.in. podziemia twierdzy, wieża artyleryjska „Na pasece” i schron artyleryjski „Na mytíně”.

Dělštřelecká Tvrz Hanička
tel. +420 491 616 998,
tvrzhanicka@seznam.cz
www.hanicka.cz

257. Grupa Warowna Skutina

Nieukończona twierdza Skutina w systemie czeskich umocnień granicznych zgodnie z pierwotnym projektem składać się miała z sześciu obiektów, połączonych ze sobą długimi na 1350 m korytarzami podziemnymi z koleją wąskotorową. Do ich obsady skierowano 464 żołnierzy z V batalionu 18 pułku granicznego. Powierzchnię twierdzy chroniły ciągłe zapory przeciwczołgowe, a każdy z obiektów dodatkowo zasieki przeciwpiechotne. Do lipca 1938 r. wybetonowane zostały jedynie dwa bunkry piechoty i część podziemi twierdzy. Dla zwiedzających udostępniony jest bunkier N-S 48 „U stodol” z ekspozycją uzbrojenia i wyposażenia oraz 36-metrowy szyb.

Dělštřelecká Tvrz Skutina
tel. +420 603 521 468, info@skutina.cz
www.skutina.cz

Zámek Častolovice
Masarykova 1, 517 50 Častolovice
tel. +420 494 323 646,
info@zamek-castolovice.cz
www.zamek-castolovice.cz

258. Pałac w Častolovicach

Na miejscu XIII-wiecznej warowni wodnej, zbudowanej na potężnych drewnianych palach powbijanych w dno rzeki, w latach 1588-1644 powstał renesansowy pałac, który w 1694 r. stał się siedzibą rodową Sternbergów. Pałac kilkakrotnie przebudowywany, w 1948 r. znacjonalizowano, ale w 1993 r. powrócił w ręce pierwotnych właścicieli. Do zwiedzania dostępnych jest 20 komnat z oryginalnymi, barwnie malowanymi kasetonowymi sufitami, cennym wyposażeniem od renesansu po biedermeier oraz bogatymi zbiorami malarstwa i broni. Wokół pałacu rozciąga się wielohektarowy park angielski i zwierzyńiec ze stadem białych danieli.

259. Nowy Pałac w Kostelcu nad Orlicí

Empirowy pałac dla hrabiego Josefa Kinského, właściciela okolicznych ziem, wybudowany został w latach 1829-1833 według planów wiedeńskiego architekta Jindřicha Kocha. Po II wojnie światowej rezydencja powróciła do Kinských w 1992 r., a dla zwiedzających otwarto ją 10 lat później. Reprezentacyjne sale pierwszego piętra pałacu mieszczą wystawę „Žycie w biedermeierze”, na piętrze drugim znajduje się Galeria Kinský, a na parterze ekspozycja obrazująca historię miasta i okolicy. W doskonale akustycznej Sali Lustrzanej odbywają się koncerty i ceremonie ślubne. Pałac otoczony jest rozległym parkiem w stylu angielskim, stanowiącym rezerwat przyrody.

Nový zámek
Komenského 266, 517 41 Kostelec nad Orlicí
tel. +420 494 323 271,
info@zamekkostelecno.cz
www.zamekkostelecno.cz

260. Pałac w Doudlebach nad Orlicí

Renesansowy pałac wyjątkowy jest przede wszystkim dzięki niezwykle bogatemu sgrafito pokrywającemu nie tylko sam obiekt, ale też ściany dziedzińca i kominów. Interesujący jest także fakt, że właścicielami pałacu cały czas jest rodzina Bubnów z Litic (za wyjątkiem lat 1948-1993). Zbudowany został w 1588 r. przez Mikuláša starszego służył początkowo za letnią rezydencję, a później pełnił rolę pałacyku myśliwskiego. Kiedy w 1809 r. Bubnowie sprzedali swój zamek w Žamberku, przenieśli się na stałe do Doudlebov. Wnętrze pałacu zachowało wiele barokowych sztukaterii i malowideł, a w przylegającym parku oryginalne jest Muzeum Przyrodnicze.

Zámek Doudleby nad Orlicí
Zámek 1, 517 42 Doudleby nad Orlicí
tel. +420 494 383 420,
info@zamek-doudleby.cz
www.zamek-doudleby.cz

262. Ruiny zamku Potštejn

Dominantą Potštejnu są malownicze ruiny potężnego zamku zbudowanego w XIII w. przez pochodzący z zachodnich Czech ród Drslavicův. Zamek często zmieniał właścicieli, a do historii przeszedł hrabia Harbuval de Chamaré (uwieczniony w powieści Aloisa Jiráska „Skarb”), który przez 20 lat bezskutecznie poszukiwał tutaj kosztowności. Z pierwotnego założenia zachowały się umocnienia i bramy oraz zbudowane później kaplica św. Jana Nepomucena (1766) oraz stacja drogi krzyżowej Grób Boży (1754). W 2. połowie XX w. kompleks został udostępniony zwiedzającym. Czwarta brama wejściowa mieści ekspozycję dokumentującą historię zamku.

Hrad Potštejn
tel. +420 494 546 812,
starosta@potstejn.cz
www.potstejn.cz

261. Pałac Potštejn

Majątek Potštejn w 1746 r. za 70 tys. złotych kupił Jan Ludvík Harbuval Chamaré, który na bazie obiektów gospodarczych starego zamku rozpoczął budowę swojej nowej rezydencji. Prace nad barokowym pałacem, prowadzone pod nadzorem Josefa Jägera zakończone zostały w 1755 r. W miarę rosnącej sławy tego miejsca, konieczna była przebudowa w stylu renesansowym. W latach 1945-1946 pałac dzierżawiła ambasada Wielkiej Brytanii. Obecnie jako obiekt prywatny udostępniony jest do zwiedzania. Można tu m.in. obejrzeć historyczną salę marmurową i kaplicę Trójcy Świętej, piękny park pałacowy, oferowane są także liczne atrakcje kulturalne.

Zámek Potštejn
Jarníkova 1, 517 43 Potštejn
tel. +420 494 546 064,
zamekpotstejn@zamekpotstejn.cz
www.zamekpotstejn.cz

263. Zamek Litice

Warownia wzniesiona została w 2. połowie XIII w. na wysokim cyplu skalnym w meandrze Dzikiej Orlicy, a jej głównym zadaniem miała być ochrona ówczesnej północno-wschodniej granicy państwa Przemysławów. W kolejnych stuleciach zamek był wielokrotnie przebudowywany, powiększany i wykorzystywany do końca XVII w., aby wraz z rozwojem artylerii utracić swoje znaczenie strategiczne. Opuszczony, w stanie ruiny pozostawał aż do 1. połowy XX w., kiedy to przeprowadzono pierwsze prace konserwacyjne. Kompletnie odrestaurowany zamek oraz 15-metrowa drewniana wieża z tarasem widokowym udostępnione są obecnie dla zwiedzających.

Státní hrad Litice
Litice nad Orlicí, 564 01 Žamberk
tel. +420 603 232 212, litice@npu.cz
www.hrad-litice.cz

264. Pałac w Opočnie

Budowę kompleksu pałacowego nad doliną Złotego potoku rozpoczął w 2. połowie XVI w. Vilém Trčka z Lípy. Dzięki znacznemu majątkowi szlacheckiego rodu z wielkim rozmachem zrealizowano główne założenie z trzema piętrami arkadowych loggii, a całość otoczył park angielski z niewielkimi romantycznymi w stylu budynkami. Renesansowy pałac, zaliczany do z największych i najcenniejszych w Czechach, znany jest głównie ze swoich zbiorów. Znajdują się tutaj wspaniała kolekcja malarstwa włoskiego i holenderskiego, unikalna zbrojownia europejska i orientalna, etnograficzne zbiory z Afryki i Ameryki Północnej, sala myśliwska i bogate księgozbiory.

Státní zamek Opočno
Trčkovo nám. 1, 517 73 Opočno
tel. +420 494 668 216, opocno@npu.cz
www.zamek-opocno.cz

265. Pałac w Kvasinach

Trójskrzydłowy renesansowy pałac, wybudowany w połowie XVII w. na ostrogu rzeczki Běla, otacza 10 ha park ze stawami i wieloma cennymi okazami rzadkich drzew. Obecnie posiadłość należy do rodziny Františka Karela Janečka, który w latach 30. XX w. założył w Kvasinach zakład produkcji nadwozi samochodowych. Jest to jedno z centrów kultury, działające pod patronatem stowarzyszenia „Žytie w paľacu”. Ekspozycja w głównym skrzydle przybliŹa tradycje wschodnio-czeskiego lalkarstwa (umieszczone na liście dziedzictwa kulturowego UNESCO), co roku prezentowane sŹ szopki ƹoŹonarodzeniowe, natomiast w Sali Myśliwskiej odbywajŹ siŹ koncerty.

Život na zŹmku o.s.
517 02 Kvasiny 1
tel. +420 605 279 150, soniatina@gmail.com
www.zamek-kvasiny.cz

266. Pałac rodu Kolowrat i kościół Trójcy Świętej w Rychnovie nad Kněžnou

Pałac Kolowracki łŹcznie z kościołem Trójcy Świętej tworzŹ jeden z największych i najpiŹkniejszych barokowych kompleksów w Czechach. Jednopiętrowy pałac zrealizowany w latach 1676-1690 dla Františka Karla I, a takŹe fasada kościoła zostały ok. 1722 r. przebudowane. Autorem tej wyjątkowej architektonicznej kompozycji był słynny architekt włoskiego pochodzenia Jan BlaŹej Santini-Aichel, zaproszony do Rychnova przez Norberta Leopolda. Znacjonalizowany po II wojnie pałac, w 1992 r. zwrócony został przedstawicielom rodu Kolowratów Krakovskich Liebsteinskich.

Kolowratský zŹmek
Kolowratská 1, 516 01 Rychnov nad Kněžnou
tel. +420 605 267 238, zamek-rychnov@kolowrat.com
www.zamekrychnov.cz

ZwiedzajŹcym udostępniona została zamkowa galeria obrazów, obejmujŹca oprócz portretów rodzinnych klejnoty czeskiego i światowego malarstwa od połowy XV w. Jest tutaj rŹwnieŹ kolekcja zbroi z XVIII w., a wszystko uzupeľniajŹ oryginalne meble rodu Kolowratów. W całym kompleksie zobaczŹ naleŹy takŹe kapliczkę Praskiego dzieciŹtka Jezus, Kaplicę LoretańskŹ oraz dzwonnice z trzecim co do wielkości w Czechach dzwonem Kryštof o wadze 7 ton. Przez cały rok moŹna skorzystać z bogatej oferty organizowanych w paľacu imprez i wydarzeŹ kulturalnych: koncertów, jarmarków, targów ƹoŹonarodzeniowych, nocnego zwiedzania czy zjazdu historycznych samochodów.

267. Twierdza Orlice

Mała forteca wymieniana w 1361 r. pod oryginalną tacińską nazwą Pratum, pod koniec XVI w. przebudowana została na renesansowy zamek. Od 1650 r., kiedy jego właściciele przenieśli się do nowego zamku w Kyšperku, obiekt pełnił funkcje gospodarcze. Zakończone w 2012 r. prace rewitalizacyjne tego założenia dały możliwość zwiedzania dawnej twierdzy z oryginalnymi gotyckimi i renesansowymi piwnicami oraz murami fortyfikacji o grubości 2,1 m, figuralnym sgraffito na wieży, zbiorami oręża oraz historycznym warsztatem typograficznym. Mieści się tutaj obecnie również średnio-wieczna tawerna, restauracja, a także cztero-gwiazdkowy hotel.

Tvrz Orlice
Orlice 1, 561 51 Letohrad
tel. + 420 465 677 731,
vstupenky@eywan.cz
www.tvrzorlice.cz

268. Pałac w Letohradzie

Tam, gdzie obecnie znajduje się wschodnie skrzydło pałacu, w 1554 r. Zdeněk Žampach z Potštejna zbudował prostą drewnianą twierdzę. Później została ona zburzona, a na jej miejscu w 1681 r. powstał wczesnobarokowy pałac. Obiekt stanowiący dominantę rynku i całego miasta w latach 80. i 90. XX w. przeszedł gruntowną odnowę, a pierwszą część stałej ekspozycji otwarto tutaj w 2002 r. Do pałacu przylega park krajobrazowy z empirową fontanną, sztuczną grotą, punktem widokowym i altaną. Jest w nim również długa na ponad 25 m Straszna Jaskinia, kryjąca „istoty nadprzyrodzone” – smoka Kyšperáka oraz mnóstwo skrzatów i bazyliszków.

Kulturní centrum
Václavské nám. 1, 561 51 Letohrad
tel. +420 465 622 092,
muzeum@letohrad.eu
www.info.letohrad.eu

Městské muzeum
nám. A. Jiráka 1, 563 01 Lanškroun
tel. +420 465 324 328,
muzeum@muzeumlanskroun.cz
www.muzeumlanskroun.cz

269. Pałac i Muzeum Miejskie w Lanškrounie

Najstarszą częścią pałacu jest przylegający do kościoła św. Wacława trakt, który stanowił wschodnie skrzydło klasztoru augustianów z 1398 r. Obiekt nazywany zamkiem już w 1507 r., kiedy zdobyli go Pernštejnowie, w kolejnych stuleciach znacznie zmienił swój kształt. W przebudowanym skrzydle gotyckim mieści się obecnie sala ceremonialna, zaś w skrzydle południowym muzeum miejskie dokumentujące historię miasta i okolic. Obejrzeć można tutaj m.in. gabinet monet i medali autorstwa Zdeňka Kolářskiego, salę pamięci kompozytora Jindřicha Pravečka, a także Pokój Cesarski z kolekcją mebli wykonanych specjalnie dla cesarza Franciszka Józefa I.

270. Pałac i Muzeum Orlickie w Chocni

Renesansowy pałac z arkadami na parterze powstał w 2. połowie XVI w. Spłonął w 1829 r., a następnie został odbudowany w duchu neoklasycyzmu. W latach 1849-1850 z inicjatywy księżnej Vileminy Kinskéj wschodnie skrzydło pałacu przebudowano na zdobioną karraryjskimi marmurami kaplicę Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny. Północna część odrestaurowanej rezydencji mieści obecnie regionalne muzeum ze stałymi ekspozycjami z zakresu archeologii, paleontologii, geologii i etnografii, natomiast kaplica służy do kameralnych koncertów. Na lewym brzegu Tiché Orlice rozciąga się dawny 17-hektarowy park pałacowy w stylu angielskim.

Orlické muzeum v Chocni – zámek
Pernerova 1, 565 01 Chocni
tel. +420 465 471 624,
muzeum.chocen@centrum.cz
www.orlickemuzeum.cz

271. Skansen archeologiczny Villa Nova Uhřínov

Wierna kopia dawnej czeskiej wioski z XII-XIV w. stanowi jednocześnie ośrodek archeologii eksperymentalnej. Głównym celem projektu jest wybudowanie średniowiecznego skansenu z poszanowaniem wszystkich zasad eksperymentu archeologicznego. Oznacza to, że podczas budowy, konserwacji i użytkowania obiektów korzysta się wyłącznie z replik średniowiecznych narzędzi i starych procedur technologicznych. Ekspozycję tworzą dwa domy mieszkalne, kuźnia, warsztat garncarski, piec do wypalania węgla drzewnego i budynki gospodarcze. Częścią ośrodka jest również ogródek zielny oraz pole, na którym uprawiane są różnego rodzaju zboża.

Villa Nova Uhřínov
516 01 Uhřínov pod Deštnou 15
tel. +420 496 663 139, villanova@seznam.cz
www.villanova.cz

272. Muzeum Turystyki, Sportów Zimowych i Rzemiosła w Deštné v Orlických horách

Regionalne muzeum od 1993 r. mieści się w budynku dawnego przedszkola, naprzeciwko kościoła św. Marii Magdaleny w centrum Deštnego. Ekspozycje etnograficzne skupiają się na prezentacji życia mieszkańców Gór Orlickich od połowy XIX w. oraz znanych osób, które tutaj się urodziły. Można oglądać stare narty, rakiety śnieżne, dawne ubiory narciarzy, dowiedzieć się jak wyglądała domowa produkcja tekstyliów na przełomie stuleci, zobaczyć pracownię dzwonnika i garncarki, a także wystawę pralek i żelazek. Jedyna w swoim rodzaju jest kolekcja poświęcona dziejom szklarstwa na terenie Gór Orlickich, od średniowiecza po czasy współczesne.

Muzeum turystyki, zimních sportů a řemesel
517 91 Deštné v Orlických horách 133
tel. +420 494 663 139, villanova@seznam.cz
www.villanova.cz

Muzeum řemesel
Nový dvůr 143, 561 51 Letohrad
tel. +420 465 622 160,
letohrad@muzeumremesel.cz
www.muzeumremesel.cz

273. Muzeum Rzemiosła w Letohradzie

Muzeum zlokalizowane w zabytkowym kompleksie Novego Dvoru z 1750 r. jest największą tego typu placówką w Czechach. Na powierzchni 1650 m² zobaczyć można ponad 50 tematycznych ekspozycji rzemiosła i drobnego handlu z okresu 1840-1930. Oprócz wyrobów znanych profesji, jak stolarstwo czy ciesielstwo, prezentowane są m.in. prace kołodzieja, bednarza czy gonciarza. Do najciekawszych eksponatów należą warsztaty mechaniczne, tartak z trzema działającymi pilarkami ramowymi oraz stuletnia klasa szkolna z przykładami strojów ludowych. Po zwiedzeniu muzeum koniecznie należy odwiedzić mieszczącą się w tym samym budynku stylową restaurację.

274. Spichlerz – Muzeum Gór Orlickich w Rokytnicy v Orlických horách

Dawny spichlerz z połowy XIX w. zaadaptowany został na pomieszczenia muzealne, w których przygotowana została nowoczesna wystawa „Przyroda dla rzemieślników Gór Orlickich”, przybliżająca szerokiej publiczności związki człowieka ze środowiskiem w którym żyje. Częścią ekspozycji jest unikalny, trzypiętrowy model leśnego biotopu, gdzie umieszczono ponad 50 spreparowanych zwierząt i ptaków. Interesujący jest ponadto system przenikania promieni słonecznych do budynku przez świetlik w kalenicy oraz szklane podłogi na poszczególnych piętrach. Autorami tego nietypowego rozwiązania są architekci z biura Šuda-Horský z Hradec Králové.

Sýpka – Muzeum Orlických hor
Horská 174,
517 61 Rokytnice v Orlických horách
tel. +420 491 616 941, sypka@moh.cz
www.sypka-moh.cz

275. Muzeum Koronek w Vamberku

W Vamberku, znanym ośrodku wytwarzania ludowych koronek, otwarto w 1889 r. pierwszą w Czechach zawodową szkołę koronkarską, a 40 lat później powstało Muzeum Koronek. Wspaniałe prace założonej w 1946 r. spółdzielni Vamberecka krajka wystawiane były, z sukcesami, na Wystawach Światowych. Można je oglądać w muzeum, gdzie zaprezentowano także rozwój koronek od początku XVIII w. Ogromna ekspozycja zachwyca pięknem kołnierzyków, falbanek, serwetek, sukni, kapeluszy oraz wspaniałych kompozycji o dużych rozmiarach. Muzeum organizuje wystawy tematyczne, a w Vamberku odbywają się Święta Koronki i Spotkania Koronczarek.

Muzeum krajky
Vilímkova 88, 517 54 Vamberk
tel. +420 494 541 518,
muzeum.vamberk@seznam.cz
www.moh.cz

Městské muzeum
Československé armády 472,
564 01 Žamberk, tel. +420 465 611 678,
muzeum@muzeumzamberk.cz
www.muzeumzamberk.cz

277. Muzeum Miejskie w Žamberku

Zbiory i wystawy muzeum skupiają się na historii miasta, rozwoju tradycyjnych rzemiosł ludowych w okolicach Žamberka, koronkarstwie, dziejach medycyny oraz życiu znanych rodaków. Uwagę dzieci przyciągają szopki mechaniczne, teatrzyk lalkowy czy automatofony. Wystawa w pobliskim ohelu poświęcona jest miejscowej społeczności żydowskiej. Integralną część muzeum stanowi dom Prokopa Diviša, wynalazcy pioronochronu jeszcze przed Benjaminem Franklinem. W 1753 r. ksiądz Diviš skonstruował także unikatowy instrument strunowy napędzany energią elektryczną czerpaną z baterii butelek lejdeckich (Dennis d'Or czyli Złoty Diviš).

276. Muzeum Krajoznawcze i zabytki żydowskie w Dobrušce

Ekspozycja w głównym budynku muzeum poświęcona jest ważnym postaciom Dobruški, historii miasta i okolicy oraz dziejom gminy żydowskiej. W 1721 r. utworzono w Dobrušce getto, do którego przesiedleni zostali Żydzi mieszkający w mieście od połowy XVI w. Trasa zwiedzania prowadzi przez unikalną mykwę (rytualną łaźnię) oraz wystawę we wnętrzu synagogi, która po pożarze w 1866 r. przebudowana została w stylu neogotyckim, a w 1954 r. adaptowana na potrzeby Czesko-braterskiego Kościoła Ewangelickiego. Na położonym w północnej części miasta, założonym w 1675 r. kirkucie odnaleźć można ok. 250 dobrze zachowanych macew (nagrobków).

Vlastivědné muzeum
Šubertovo nám. 45, 518 01 Dobruška
tel. +420 494 629 668,
muzeum@mestodobruska.cz
www.kulturadobruska.cz

Městské muzeum
17. listopadu 72, 562 01 Ústí nad Orlicí
tel. +420 465 523 653, info@muzeum-uo.cz
www.muzeum-uo.cz

278. Muzeum Miejskie w Ústí nad Orlicí

Muzeum swoją siedzibę ma w otoczonej rozległym ogrodem dawnej willi uesteckiego fabrykanta włókienniczego Floriána Hernycha, pochodzącej z okresu tzw. „secesji florystycznej”. Zadaniem placówki jest promocja wiedzy o dziedzictwie kulturalnym i przemysłowym tego wschodnio-czeskiego regionu znanego z szopkarstwa, licznych zabytków kulturowych i przemysłu włókienniczego. Od niedawna muzeum funkcjonuje również jako Centrum Kulturalno-Towarzystwo Pogranicza Czesko-Polskiego w ramach programu Unii Europejskiej INTERREG IIIA CZ-PL. Oferta programowa uwzględnia także kulturę i historię pogranicza czesko-polskiego oraz regionu Kłodzka.

279. Muzeum Miejskie w České Třebové

Ekspozycje muzeum noszą nazwę „Połączenia komunikacyjne, albo do České Třebové pociągiem, Velorexem, samolotem i statkiem”. Prezentowane są tutaj w kolejności: historia miejscowego, jednego z największych i najstarszych w Czechach węzła kolejowego wraz z modelem stacji i ruchomymi składami pociągów; słynne trójkołowe pojazdy dla inwalidów Oskar (później Velorex) zaprojektowane przez braci F. M. Stránských i produkowane w latach 1945-1973; próby awiacyjne rzeźbiarza Františka Formánka poświęcone pracom nad aero-helikopterem; mało znana koncepcja stworzenia kanału wodnego Dunaj-Odra-Łaba łączącego trzy morza.

Městské muzeum
Klácelova 11, 560 02 Česká Třebová 2
tel. +420 465 322 634, info@mmct.cz
www.mmct.cz

280. Muzeum Zabawek w Rychnovie nad Kněžnou

Historyczne sale budynku dawnego ratusza wprowadzają zwiedzających w atmosferę dawnych czasów. W trzech pomieszczeniach zgromadzone zostały zabawki z lat 1880-1980, głównie czeskiej produkcji, mające nie tylko bawić, ale także uczyć i rozwijać zainteresowania. Te dla chłopców mają charakter techniczny - różnego typu klocki, zamki, ołowiane żołnierzyki, działający parowozik, kolejka elektryczna. Dziewczęta bawiły się lalkami, wózkami dziecięcymi, pokoikami i gramiami ćwiczącymi prace ręczne. Dumą wystawy jest lalka o wysokości 120 cm z porcelanową główką, wykonana na zamówienie ok. 1890 r., stanowiąca jednocześnie symbol muzeum.

Muzeum hraček
Staré náměstí 68,
516 01 Rychnov nad Kněžnou
tel. +420 603 193 122,
miroslavapech@seznam.cz
www.muzeumhracek-rk.cz

281. Basen kryty w Rychnovie nad Kněžnou

25-metrowy basen z pięcioma torami pływackimi. Sztucznym nurtem „dzikiej rzeki” można udać się na przejażdżkę zjeżdżalnią wodną, a później odpocząć w bąbelkach wanny z hydromasażem. Relaks zapewniają również dwie łaźnie parowe i sauna fińska z zewnętrznym tarasem. Dla dzieci jest brodzik z fontannami i ślizgawkami oraz basen do nauki pływania.

Javornická 1720,
516 01 Rychnov nad Kněžnou
recepce@bazenrk.cz, www.bazenrk.cz

282. Basen kryty w Ústí nad Orlicí

W kompleksie stosowana jest technologia słonej wody, zbliżonej do morskiej. Zapobiega to reakcjom alergicznym, a ponadto daje uczucie świeżości. Basen ma długość 25 m, pięć torów pływackich oraz 84-metrową zjeżdżalnię. Centrum wellness to wielki basen do masażu wodnego i powietrznego, słoneczna łąka, kabina parowa z urządzeniem do wytwarzania sztucznej mgły z koncentratu soli jodowej oraz morskie akwarium.

Polská 1360, 562 01 Ústí nad Orlicí
tel. +420 465 524 254, kpb@tepvos.cz
www.bazenusti.cz

283. Basen kryty w České Třebové

Bezbarierowy basen fitness i rekreacyjny (dł. 25 m, gł. 140-210 cm) dysponuje pięcioma torami oraz 80-metrową zjeżdżalnią wyposażoną w efekty świetlne, a dla najmłodszych dostępny jest napowietrzany basen z gargulcami. Są tutaj również komory parowe z aromatycznymi olejkami. Basenowa strefa spa obejmuje „słoneczne studio” posiadające najnowocześniejsze poziome i pionowe urządzenia dające doskonały efekt naturalnej opalenizny oraz gabinety masażu i kosmetyczne.

U Teplárny 617, 560 02 Česká Třebová
tel. +420 465 531 793, bazen-trebova@ekobi.cz
www.bazen-trebova.cz

Im. Bohumila Modrego w Lanškrouně

Patronem obiektu jest Bohumil Modrý, jeden z najlepszych w Europie bramkarzy hokejowych. Zimą preferowane są tutaj gra w hokeja i łyżwiarstwo, w sezonie letnim jazda na rolkach. Oprócz tego odbywają się tutaj wyścigi modeli samochodów, wystawy psów oraz imprezy kulturalne. Trybuny to ponad 650 miejsc siedzących, a wielkość powierzchni lodowej wynosi 56 x 27 m.

Sportovní hala B. Modrého
Za Střelnici 551, 563 01 Lanškroun Předměstí
zs@tslan.cz, www.zslan.cz

293. Stadion zimowy w České Třebové

Budynek stadionu stanowi część planowanego kompleksu sportowego „Na Skalce”. Hala lodowa przeznaczona jest wyłącznie do jazdy na łyżwach i hokeja. Poza sezonem może być wykorzystywana do innych zajęć sportowych. Odbywają się tutaj również imprezy kulturalne i koncerty. Na trybunach jest ponad 570 miejsc siedzących, wielkość powierzchni lodowej wynosi 58 x 28 m.

Zimní stadion na Skalce
Skalka 2150, 560 02 Česká Třebová
zs@ekobi.cz, www.zimak-trebova.cz

294. Stadion zimowy w Ústí nad Orlicí

Na zimowe miesiące przygotowawana jest lodowa tafla stadionu o wymiarach 20 x 45 m, dostępna dla szerokiej publiczności do jazdy na łyżwach, rozgrywane są tutaj mecze hokejowe, odbywa się również lodowy karnawał dla dzieci. Powierzchnia stadionu pokryta jest specjalną, plastikową powierzchnią, która po sezonie zimowym aż do końca października znakomicie nadaje się do gry w hokeja in-line lub hokeja bandy.

Zimní stadion
Quido Kociana 382, 562 01 Ústí nad Orlicí

w Chocni

Zimní stadion
U Koupaliště 1281, 565 01 Chocen
tel. +420 605 052 380, tsbrozek@unet.cz
www.tschocen.cz

w Rychnovie nad Kněžnou

U Stadionu 1488
516 01 Rychnov nad Kněžnou
tel. +420 731 156 113, ts.rk@c-mail.cz
www.zsrk.cz

297. Skiareál i Bike park Peklák w České Třebové

Coraz bardziej popularny dzięki swej dostępności ośrodek narciarski położony jest na zachodnich obrzeżach miasta. Oferuje on 800-metrowy naśnieżany, ratrakowany i oświetlony stok Peklák, wyciąg orczykowy oraz trasę Zahrádky o długości 80 m przeznaczoną dla szkółki narciarskiej. Ośrodek połączony jest z 30 km tras biegowych prowadzących przez okoliczne leśne tereny. W letnim bike parku Peklák przygotowano zostały trasy o różnych profilach i stopniach trudności. Od czarnych dla doświadczonych downhill riderów, po niebieskie dla rozpoczynających dopiero swoją przygodę z jazdą ekstremalną. Na miejscu czynna jest wypożyczalnia rowerów.

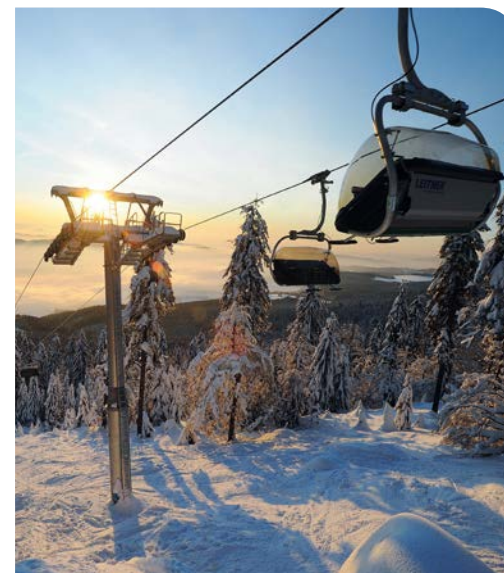
Eko Bi s.r.o.
Pod Jelenicí 653, 560 02 Česká Třebová
tel. +420 731 125 800, info@peklak.cz
www.peklak.cz

290. Skicentrum Deštné v Orlických horách

Jeden skipass obejmuje 6 naśnieżanych tras zjazdowych o różnym poziomie trudności, obsługiwanych przez 7 wyciągów i kolej krzesełkową. Dwie główne trasy o łącznej długości 2100 m są oświetlone. Gravity Snowpark przygotowany jest do freestyle i snowboardingu, zaś narciarze biegowi korzystają z ratrakowanej trasy Jiráskova cesta. Ośrodkowi towarzyszy stok zabaw dla dzieci z dwoma wyciągami linowymi, wyciągiem taśmowym Sunkid, karuzelą, igloo i programem animacyjnym. Kolej krzesełkowa działa również latem, kiedy w Deštné Adventure funkcjonuje wypożyczalnia rowerów górskich i trójkołowców, park linowy i ściana wspinaczkowa.

Sportprofi spol. s.r.o.
517 91 Deštné v Orlických horách 373
tel. +420 492 601 601,
info@skicentrumdestne.cz
www.skicentrumdestne.cz

Skiresort Buková Hora
Červená Voda & Čenkovice
tel. +420 725 488 155,
petr.toman@skibukovka.cz
www.skibukovka.cz

292. Skiresort Buková hora

Największy ośrodek narciarski w regionie, gdzie znaleźć można najdłuższe trasy zjazdowe w Górach Orlickich. Jeden karnet dla dolin Červenej Vody i Čenkovice oraz nartostrad Vigona i Svitavskiej zapewnia ponad 8000 m naśnieżanych, głównie rodzinnych tras narciarskich. Najdłuższa jest licząca 2290 m nartostrada Heroltická, druga w kolejności Mlýnická ma 2150 m, a sztandarowe urządzenie transportowe to czteromiejscowa kolejka Leitner o długości 1688 m. Jest tutaj również wielki snowpark, boardcross i fun zone. W okresie letnim kolej krzesełkowa funkcjonuje w weekendy, działa pole do disc golfa oraz wypożyczalnia rowerów i hulajnóg.

291. Skicentrum Říčky v Orlických horách

W ośrodku położonym na pd.-wsch. stokach szczytu Zakletý, oferującym jedne z najpiękniejszych narciarskich tras w Górach Orlickich, to również idealne miejsce wypadowe narciarzy biegowych na cały główny grzbiet Gór Orlickich. W Říčkach funkcjonują dwa wyciągi i czteroosobowa kolejka krzesełkowa oraz cztery naśnieżane trasy o długości 1000-1500 m, w tym posiadające homologację FIS trasy zjazdowa i slalomowa. Na oświetlonej, 350 m trasie narciarskiej Můstek odbywają się jazdy wieczorowe. Latem dostępna jest nowa trasa do single tracku, wypożyczalnia rowerów górskich, hulajnóg i trójkołowców, funkcjonuje park linowy i kolejka krzesełkowa.

Ski centrum Říčky
517 62 Říčky v Orlických horách 239
tel. +420 494 595 559, info@skiricky.cz
www.skiricky.cz

Sportareál České Petrovice
564 01 České Petrovice 58
tel. +420 606 659 494,
info@ceskepetrovice.com
www.ceskepetrovice.com

293. Sportareál České Petrovice

Niewielki ośrodek położony tuż przy granicy z Polską tworzą trzy równoległe wyciągi orczykowe na stoku góry Adam. Wzdłuż nich poprowadzone zostały szerokie trasy zjazdowe, doskonale nadające się do doskonalenia techniki jazdy oraz dla rodzin z dziećmi. Liczące one łącznie ponad 2700 m długości, a trzy stoki wraz ze snowparkiem są dośnieżane i oświetlone. Wytyczono również 2 km tras dla narciarzy biegowych. Klimatycznym miejscem jest stary Ski Bar, którego wyposażenie to mieszanka tradycyjnego domu orlickiego i pamiątek narciarskich. Wakacyjna oferta ośrodka obejmuje m.in. letni tubing, park linowy, trampoliny, bumper boaty oraz grassball.